

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad¹⁾
za rok 2014

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾, procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: cząstkowych oświadczeń o stanie kontroli zarządczej złożonych przez kierowników komórek organizacyjnych centrali GDDKiA, dyrektorów oddziałów GDDKiA.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, dn. 18.03.2015.

(miejsowość, data)

p.o. GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

mgr inż. Ewa Tomala-Borucka
(podpis kierownika jednostki)

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

1) Skuteczność i efektywność działania

a) Obszar przygotowania inwestycji drogowych

W 2014 roku w procesie weryfikacji dokumentacji projektowej zidentyfikowano możliwości usprawnienia. Skuteczność weryfikacji dokumentacji przez Oddziały GDDKiA, przed przekazaniem dokumentacji na Komisję Oceny Przedsięwzięć Infrastrukturalnych, wymaga korekty.

b) Obszar zarządzania drogami i mostami

W procesie przeprowadzania postępowań dla tzw. awaryjnych zadań inwestycyjnych zdiagnozowano możliwości usprawnień. Procedury postępowania w tym zakresie wymagają optymalizacji.

c) Obszar zarządzania ruchem

Rozwiązania zastosowane w zakresie integracji metod zarządzania programami i projektami z dziedziny Inteligentnych Systemów Transportowych (ITS) wymagają przeglądu i aktualizacji.

d) Obszar zarządzania zasobami ludzkimi

Wobec procesu związanego z zapewnieniem jednolitych zasad określania potrzeb szkoleniowych i kierowania pracowników na szkolenia rozpoznano zdolność do udoskonalenia.

2) Wiarygodność sprawozdań

Obszar zarządzania drogami i mostami

Zdiagnozowano potrzebę zmodernizowania użytkowanych baz danych Systemu Gospodarki Mostowej (SGM) oraz informatycznej obsługi systemu SGM.

3) Efektywność i skuteczność przepływu informacji

Stwierdzono potencjał do doskonalenia i optymalizacji procesu sporządzania, opiniowania i uzgadniania wzorcowych dokumentów na potrzeby zamówień publicznych dla zadań inwestycyjnych.

4) Zarządzanie ryzykiem

Stwierdzono, iż w dalszym ciągu doskonalenia wymaga metodyka przyjęta w obszarze zarządzania ryzykiem, w tym w szczególności w zakresie raportowania i poprawnego opisywania ryzyk w GDDKiA.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1) Skuteczność i efektywność działania

a) Obszar przygotowania inwestycji drogowych

W celu usprawnienia funkcjonowania procesu weryfikacji dokumentacji projektowej zaplanowano przegląd i aktualizację obowiązujących przepisów wewnętrznych. W 2015 r. w GDDKiA powołano Zespół, którego zasadniczym zadaniem jest dokonanie weryfikacji i aktualizacji podziału zadań w zakresie przygotowania i realizacji inwestycji drogowych. Ponadto, wskazano objęcie wszystkich dokumentacji etapu Koncepcji Programowej obowiązkowym rozpatrzeniem przez Komisję Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych.

b) Obszar zarządzania drogami i mostami

W 2015 roku podjęte zostaną działania w celu unormowania procesu zabezpieczenia finansowania realizacji zadań awaryjnych stanowiących wydatek o charakterze majątkowym. Wdrożenie procedury dotyczącej zabezpieczenia finansowania realizacji zadań awaryjnych ujęto w Planie działalności Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na 2015 rok.

c) Obszar zarządzania ruchem

W 2015 roku planuje się wypracowanie standardów i narzędzi do jednolitego zarządzania programami i projektami ITS w oparciu o dedykowaną metodykę oraz przeprowadzenie stosownych szkoleń kadry, umożliwiających wdrożenie do stosowania w/w standardów zarządczych.

Ponadto planuje się komunikowanie planowanych, przygotowywanych, realizowanych programów oraz prezentowanie ich osadzenia w obowiązujących procedurach i aktach wewnętrznych – pracownikom operacyjnym oraz przedstawicielom pionów zaangażowanych w realizację zadań z obszaru ITS.

d) Obszar zarządzania zasobami ludzkimi

Opracowane zostaną wytyczne dotyczące sporządzania planu szkoleń. Zalecenia w zakresie konstruowania planu szkoleń zawierać będą konieczność uwzględnienia priorytetowych celów i zadań jednostki, Indywidualnych Programów Rozwoju Zawodowego pracowników, oraz planowania w ramach przyznanego limitu finansowego.

2) Wiarygodność sprawozdań

Obszar zarządzania drogami i mostami

W celu przygotowania do opracowania wersji serwerowej systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie drogowymi obiektami mostowymi w 2014 roku opracowane zostały założenia merytoryczne dla systemu. Zdefiniowanie wymagań merytorycznych i funkcjonalnych jakie winien spełniać nowy system wspomagający zarządzanie drogowymi obiektami inżynierskimi zaplanowano do realizacji w ramach Planu działalności Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na 2015 rok.

3) Efektywność i skuteczność przepływu informacji

Zaplanowano zoptymalizowanie procedury obiegu wzorcowej dokumentacji przetargowej uzgadnianej przez poszczególne komórki organizacyjne GDDKiA.

4) Zarządzanie ryzykiem

Zapewnienie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem wymaga w dalszym ciągu działań systemowych i proceduralnych na poziomie całej jednostki zapewniających w szczególności ciągłe podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości na temat zarządzania ryzykiem wśród wszystkich pracowników poprzez systematyczne szkolenia i promowanie zarządzania ryzykiem przez Kadre Kierowniczą.

W 2015 roku GDDKiA będzie kontynuowała swój udział w projekcie nadzorowanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów pn. „Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie”.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

1) Zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi

Obszar przygotowanie i realizacja inwestycji drogowych

Z uwagi na wzmożenie prac związanych z zamykaniem projektów mijającej perspektywy POIiŚ 2007-2013 oraz w związku z przeprowadzonymi zmianami organizacyjnymi i strukturalnymi w GDDKiA, nie odbyło się planowane szkolenie dla Kierowników Projektów (KP). Działanie to zastąpione zostało wzmocnieniem kontaktów Opiekunów Projektów z KP (w tym wyjazdami Opiekunów do Oddziałów i przekazywaniem wiedzy bezpośrednio w miejscu pracy KP). W związku z wprowadzeniem nowego podręcznika procedur oraz przygotowaniem projektów nowej perspektywy unijnej 2014-2020 przeprowadzenie szkoleń zaplanowano w roku 2015. Ich organizacja uzależniona będzie od zatwierdzenia dokumentów systemowych dla nowej perspektywy.

2) Skuteczność i efektywność działania

a) Obszar przygotowania inwestycji drogowych

W celu realizacji wniosku pokontrolnego NIK dotyczącego ustalenia przez Generalnego Dyrektora DKiA i wprowadzenia do stosowania w GDDKiA jednolitej procedury regulującej zasady postępowania w zakresie rozpatrywania wniosków o wykup nieruchomości nienadających się do wykorzystania na dotychczasowe cele tzw. resztówek, wdrożono do stosowania we wszystkich Oddziałach GDDKiA „Procedurę nabywania nieruchomości w trybie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych”.

b) Obszar zarządzania drogami i mostami

Opracowano strategię i niezbędne procedury dotyczące wdrażania i rozszerzania modelu „utrzymaj standard” na sieci dróg. Przygotowano projekt zarządzenia w sprawie wytycznych dokonywania objazdów dróg krajowych przez służby liniowe GDDKiA. Obecnie prowadzone są prace finalne nad przedmiotowym zarządzeniem w zakresie określenia minimalnej ilości objazdów, tak aby optymalnie dostosować jego zapisy do specyfikacji kontraktu „utrzymaj standard”.

Wprowadzono arkusz zmian dla kontraktów „utrzymaj standard”, który umożliwi bieżącą analizę aktualizacji wprowadzanych na kontraktach opartych o w/w formułę.

W grudniu 2014 r. rozpoczęto cykl szkoleń dla pracowników Oddziałów z zakresu prowadzenia kontroli wykonawcy kontraktu „utrzymaj standard”.

3) Wiarygodność sprawozdań

Obszar realizacji inwestycji drogowych

- W celu opracowania jednolitych zasad liczenia wykonanych badań jakościowych w 2014 roku powołano grupę roboczą składającą się pracowników Wydziałów Technologii - Laboratoriów Drogowych GDDKiA. Opracowana procedura jest obecnie weryfikowana.

- Aktualizacja Ogólnych Specyfikacji Technicznych jest nadal przeprowadzana, w ramach Komitetu Sterującego działającego przy Generalnym Dyrektorsze Dróg Krajowych i Autostrad. Trwa weryfikacja przygotowanych dokumentów technicznych przez branżę drogową.

Wprowadzono i zaktualizowano dokumenty dotyczące wymagań technicznych na drogach krajowych w zakresie kruszyw do mieszanek mineralno-asfaltowych, katalogów typowych konstrukcji nawierzchni sztywnych oraz nawierzchni podatnych i półsztywnych. W uzgodnieniach znajduje się ponadto katalog wzmocnień i remontów.

4) Ochrona zasobów

a) Obszar gospodarowania majątkiem

W wyniku ponownej analizy procesu nadzoru nad inwentaryzacją majątku powierzonego firmie Kapsch w organizacji podjęto działania zmierzające do zmiany instrukcji inwentaryzacyjnej majątku nabytego przez GDDKiA na podstawie umowy z dnia 2 listopada 2010 r. i przekazanego w użytkowanie konsorcjum firm Kapsch TrafficCom, Kapsch Telematic Services oraz Textel sp z o.o. Działania mające na celu wzmocnienie nadzoru nad przeprowadzaniem inwentaryzacji majątku otrzymanego od GDDKiA będą kontynuowane także w 2015 roku.

b) Obszar obsługi informatycznej

Opracowano i uzgodniono z Administratorem Bezpieczeństwa Informacji „Politykę Bezpieczeństwa Teleinformatycznego” wraz z procedurami i instrukcjami. Dokument, który stanowi jeden z podobszarów Polityki Bezpieczeństwa Informacji GDDKiA, oczekuje na akceptację Naczelnego Inspektora Bezpieczeństwa Informacji.

5) Zarządzanie ryzykiem

Wobec zgłoszonych w ubiegłym roku zastrzeżeń względem zarządzania ryzykiem w 2014 r. zrealizowano niżej opisane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej w tym obszarze:

1. Przeprowadzono pilotażowe szkolenie dla jednego z Oddziałów GDDKiA w celu dokonania oceny adekwatności:

- prezentowanych zagadnień z zakresu kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem;
- odpowiedniego doboru grupy docelowej objętej programem szkoleń w przedmiotowym zakresie;
- projektowanych zmian w zakresie zarządzania ryzykiem.

2. Opracowano i przedstawiono Kierownictwu GDDKiA kluczowe założenia do zmiany Zarządzenia nr 81 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie ustalenia zasad systemu kontroli zarządczej w GDDKiA

3. Przekazano do wewnętrznych konsultacji projekt zarządzenia zmieniającego, o którym mowa powyżej, w celu wprowadzenia w GDDKiA zoptymalizowanych procedur w zakresie zarządzania ryzykiem.

2. Pozostałe działania:

1) Zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi

Obszar realizacji inwestycji drogowych

- Podobnie jak w roku 2013, tak w roku 2014 GDDKiA kontynuowała działania dotyczące realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych w zakresie zaburzenia płynności finansowej przedsiębiorstw realizujących zadania inwestycyjne. Zgodnie z zapisami ww. ustawy do końca 2014 roku GDDKiA wypłaciła zobowiązania w wysokości 222,6 mln zł.

- Mając na uwadze projekty przewidziane do realizacji w perspektywie finansowej UE 2014-2020 oraz ich specyfikę, we wrześniu 2014 r., w celu optymalizacji działań GDDKiA dokonano zmian organizacyjnych.

- Uwzględniając uwagi zgłoszone przez przedstawicieli branży oraz nowelizację ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych, tj. w zakresie podwykonawstwa przy realizacji zamówień publicznych, a w szczególności zamówień na roboty budowlane, zaktualizowano zapisy wzorcowych Szczegółowych Warunków Kontraktowych.

2) Efektywność i skuteczność przepływu informacji

W celu zapewnienia odpowiedniego narzędzia umożliwiającego opracowanie „bazy danych” o projektach wraz z odpowiednimi funkcjonalnościami umożliwiającymi sprawne zarządzanie projektami w GDDKiA

został przygotowany system informatyczny pod nazwą Wsparcie Przygotowania Inwestycji. Jego opracowanie i wdrożenie zostało podzielone na etapy, odpowiadające fazom życia cyklu projektu. Pierwszym etapem było opracowanie modułu z funkcjonalnościami umożliwiającymi gromadzenie i przetwarzanie danych dotyczących przygotowania inwestycji do realizacji (przygotowanie dokumentacji projektowej). Etap został zakończony w marcu 2014r., a uruchomienie produkcyjne odbyło się w kwietniu 2014r. Drugim etapem jest obecnie trwająca rozbudowa systemu o nowe moduły dotyczące planowania finansowego oraz przetargów. Przewidywany termin zakończenia prac nad etapem drugim to październik 2015r.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.